

Draft izjava Slovenska karitas, 15.7.2025

49 otrok iz Harkivske regije iz Ukrajine na letovanju v Sloveniji krepi svoje duševno zdravje in dobro počutje

Projekt letovanja v Strunjanu za 49 ukrajinskih otrok in mladih iz Harkiva, ki so večinoma izgubili očeta v vojni oz. je oče na fronti, ki poteka v času od 7. do 18. julija 2025, je eden od dveh aktualnih projektov Slovenske karitas za pomoč Ukrajini v sodelovanju s Caritas-Spes Ukrajina, ki jih sofinancira Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve RS v letu 2025 preko humanitarnega strateškega partnerstva s Slovensko karitas. Slovenska karitas je od leta 2022 do sedaj izvedla že sedem letovanj za 313 otrok iz Ukrajine, od tega tri s podporo MZEZ. Med otroci, ki sedaj letujejo v Strunjanu so tudi otroci staršev Sindikata ukrajinske nacionalne policije, ki so zaprosili za tovrstno pomoč naše veleposlaništvo v Kijevu. Karitas letos dodatno v sodelovanju z občino Kočevje sofinancira še letovanje 44 otrok iz Buče, ki so tudi v teh dneh na letovanje v njihovi občini. Na ta način si otroci vsaj malo spočijejo od alarmov, bombardiranja in vseh travm, ki jih je prinesla vojna. Drugi letošnji projekt strateškega partnerstva med MZEZ in Karitas za pomoč Ukrajini prispeva k obnovi 80 porušenih domov in srednje šole v regiji Harkiv. Skupna vrednost obeh projektov v 2025 je 468.800 evrov, 422.000 evrov je sofinancira MZEZ, 46.800 EUR pa je lastni delež Karitas. Skupna dosedanja pomoč Slovenske karitas Ukrajini je dosegla 5,4 mio evrov. Slovenska karitas je za humanitarno pomoč prizadetim z vojno v Ukrajini zbrala do sedaj 3,2 milijona evrov finančne in materialne pomoči od posameznikov in več kot 240 podjetij, s sofinanciranjem Ministrstva za zunanje in evropske zadeve RS preko humanitarnega strateškega partnerstva pa je izvedla projekte v višini 2,22 milijona evrov. Skupaj smo do sedaj pomagali 9.300 družinam v Ukrajini z različno materialno in finančno pomočjo, obnovili domove družin ter druge objekte za najranljivejših, s čimer je Karitas na leto trajno omogočila možnost za rehabilitacijo več kot 1.000 otrokom in mladostnikom s posebnimi potrebami ter kapacitete za psihosocialno podporo za rehabilitacijo do 1.000 z vojno travmiranih otrok in mater letno. Razmere v Ukrajini so sedaj najtežje od začetka vojne, pomoči pa je vse manj. Zato Slovenska karitas nadaljuje z zbiranje sredstev za pomoč najranljivejšim v Ukrajini, ki potrebujejo našo bližino in solidarnost, da čutijo, da niso sami v tej hudi stiski.

Za pomoč Ukrajini se lahko darujete na TRR:

Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana

TRR: SI56 0214 0001 5556 761

Namen: Pomoč Ukrajini

Sklic: SI00 870

BIC banke: LJBASIX

Koda namena: CHAR

Prispevek v višini 5 EUR ali 10 EUR je mogoče posredovati s SMS sporočilom **UKRAJINA5** in **UKRAJINA10** na 1919. Hvala za vsak dar!

Trenutne razmere in potrebe v Ukrajini in regiji Harkiv

Vojna v Ukrajini traja skoraj 3,5 let in ne kaže, da bi se umirila. Humanitarni davek vojne je ogromen: vsak tretji Ukrajinec nujno potrebuje humanitarno pomoč (po ocenah UN OCHA jo znotraj Ukrajine potrebuje okoli 14,6 milijona ljudi), kot tudi številni, ki so pobegnili v druge države. Po zadnjih ocenah je zaradi konflikta razseljenih več kot 11 milijona ljudi, 6,9 milijona Ukrajincev je beguncev, okoli 3,7 milijonov pa razseljenih znotraj Ukrajine, predvsem na zahod države. V zadnjih mesecih se predvsem notranje selitve zaradi vse bolj obsežnega bombardiranja vzhodnih regij, kot so Sumška, Harkivska, Donetska regija, Herson, Zaporizžje, Dnipro, ponovno povečujejo. Veliko ljudi, ki jih sedaj evakuira Caritas v Ukrajini so najbolj ranljivi, ki prej niso zapustili svojih regij (starejši in invalidni). Takega bombardiranja še ni bilo od začetka vojne. Vojna je terjala že veliko žrtev, tako vojakov, kot civilistov, saj so tarča napadov tudi številni civilni objekti. Me tistimi, ki so izgubili življenje na fronti so tudi očetje večina otrok, ki letujejo v Sloveniji. Ljudje v Ukrajini čutijo poleg travm hude posledice vojne pri zagotavljanju osnovnih življenjskih potrebščin in storitev. Mnogi so izgubili dom in vse svoje imetje, zaposlitev, živijo v pomanjkanju hrane, higienskih potrebščin in drugih osnovnih potrebščin, v pomanjkanju primerne zdravstvene oskrbe in drugih storitev, primanjkuje tudi elektrike, pozimi ogrevanja itd. Po ocenah je bilo poškodovanih ali uničenih 2,5 milijona oz. 10 odstotkov vseh domov v Ukrajini (vsak 10 dom). Več milijonov ljudi živi v poškodovanih domovih. Od tega velik del v regiji Harkiv. Samo v mestu Harkiv je 160.000 prebivalcev zaradi spopadov izgubilo domove, prizadetih pa je več kot 8.300 stanovanjskih stavb. Veliko hiš je poškodovanih na strehah, stenah, oknih in vratih, zaradi česar so neprimerne za bivanje. Čeprav so se nekatere družine vrnile in začele z obnovo, večina nima finančnih sredstev ali tehničnega znanja za izvedbo potrebnih popravil, še posebej najbolj ranljivi. Podeželske skupnosti, ki so bile v Harkivski regiji gospodarsko prikrajšane že pred spopadom, se zdaj spopadajo z večjo brezposelnostjo, omejenim dostopom do trgov in zmanjšano kmetijsko produktivnostjo zaradi poškodovanih zemljišč in onesnaženja z minami. Tudi infrastruktura, kot so šole, zdravstvene ustanove, sistemi za oskrbo z vodo in električno omrežje, kotlovnice za ogrevanje, je bila uničena ali močno poškodovana, kar prebivalcem omejuje dostop do osnovnih storitev.

Posledice vojne za otroke na duševnem zdravju

Vojna je močno prizadela tudi okoli 4,6 milijona šoloobveznih otrok in mladostnikov, od tega 2 milijona zaradi zaprtja izobraževalnih ustanov, saj je poškodovanih tretjina šol v Ukrajini, več kot 360 je porušenih. Nekateri otroci že 5 let niso bili v šolskih zgradbah, najprej covid, nato vojna. Učijo se na daljavo ali v zakloniščih. Na nezmožnost učenja pa vpliva tudi stres zaradi vojne. Vojna otroke izpostavlja stalnemu strahu in brezupju. Mnogi otroci in mladostniki na okupiranih ozemljih v Ukrajini še vedno živijo v kletih, ali pa se morajo v času alarmov v zvezi z napadi umakniti v kleti, njihovi očetje so na fronti in so v strahu za njihovo življenje, ali pa so v vojni že izgubili očeta ali drugega sorodnika. Vse to povzroča otrokom in mladostnikom velik stres in vpliva na njihovo psihosocialno počutje in duševno zdravje. Številni otroci imajo zato velike težave v komunikaciji, zelo malo govorijo. Velik stres občutijo tudi otroci in mladostniki, ki so morali zapustiti svoj dom, domači kraj, mnogi so notranje razseljeni v Ukrajini. Če se otrokom in tudi odraslim ne ponudi pravi čas primerne podpore – psihosocialne pomoči, bodo posledice vojne občutili na svojem duševnem zdravju še okoli 15 do 20 let po koncu vojne, kot opozarja ZN OCHA (verjetno bo te posledice občutila velika večina prebivalstva Ukrajine).

Psihosocialna pomoč Karitas otrokom

Ena od oblik psihosocialne podpore so letovanja otrok in mladostnikov iz Ukrajine v drugih državah, kjer je mir, da si vsaj malo odmaknejo in odpočijejo od travm vojne in tako

izboljšajo svoje psihosocialno počutje in okrepijo duševno zdravje in bodo lažje nato prenašali stres in vse stiske, ko se vrnejo nazaj v Ukrajino. Caritas-Spes Ukrajine zato vsako poletje omogoča poleg letovanja podprtega s strani MZEZ in Karitas v Sloveniji (skupaj izvedla že 7 letovanj za 313 otrok v Sloveniji, od tega dve letovanji v letu 2025) še nekaj letovanj za otroke in mlade iz Ukrajine v drugih EU državah kot v Poljski, Italiji, Slovaški in Hrvaški, kar kaže na veliko potrebo po takšnem načinu psihosocialne pomoči za otroke.

Poleg tega je Slovenska karitas v sodelovanju s Caritas-Spes in sofinanciranju v kraju Visokij, v predmestju Harkiva ob sofinanciranju MZEZ kupili obnovili hišo za psihosocialno pomoč otrokom in za njihove matere. V maju 2025 je bila otvoritev te hiše. Potekali so prvi tabori za 50 otrok iz Harkivske regije. Karitas je podrla tudi projekt psihosocialne pomoči otrokom na območju kraja Pidkamin, kjer je v letu 2024 podprla različne aktivnosti v varnih kottičkih za otroke.

Podrobnosti projektov Slovenske karitas za pomoč Ukrajini v sklopu humanitarnega strateškega partnerstva z Ministrstvom za zunanje in evropske zadeve RS in iz lastnih akcij po letih:

2025

- Projekt **"Obnova poškodovanih stanovanjskih hiš in javne infrastrukture v regiji Harkov v Ukrajini"** v višini 400.000 evrov (360.000 evrov MZEZ in 40.000 evrov Slovenska karitas). V regiji Harkov-Zaporožje je bilo zaradi spopadov poškodovanih ali uničenih veliko stanovanjskih hiš in javne infrastrukture. V teh krajih mnogi ljudje, kljub vojni niso zbežali nikamor, med njimi so tudi številni starejši, invalidini kot tudi družine z otroci. Lokalne skupnosti se posebej po vaseh, kjer je brezposelnost visoka, polja pa so minirana, soočajo s pomanjkanjem sredstev za obnovo hiš in infrastrukture. V sklopu projekta se bo **v regiji Harkov** zagotovila obnova okoli **več kot 80 delno poškodovanih stanovanjskih hiš ter obnovila poškodovana javna infrastruktura – srednja šola za 600 dijakov v Savinju, v okrožju Izjum v regiji Harkiv**, ki ima poškodovano streho, potrebna je tudi obnova učilnic in športne dvorane. To je edina srednja šola na območju.
- Projekt **"Letovanje mladih iz Ukrajine v Sloveniji"** v višini 68.800 evrov s strani MZEZ in Karitas. Za **49 otrok iz regije Harkov** iz Ukrajine bo Slovenska karitas v Strunjanu v juliju 2025 organizirala 11-dnevno letovanje na morju kot psihosocialno podporo z vojno travmiranim otrokom in mladostnikom iz tega območja. Dodatno pa je v juniju Slovenska karitas omogočila **letovanje še 44 otrokom iz Harkova v Portorožu** iz lastnih sredstev.
- V sklopu centra za invalidne otroke in mlade v kraju Zaričani v regiji Žitomir v Ukrajini je Slovenska karitas financirala v višini 30.000 evrov **nakup pohištva in druge opreme za 8 dodatno izgrajenih sob** za bivanje invalidnih otrok in mladih skupaj s njihovimi starši/skrbniki ter za nakup pohištva v sobi za fizioterapijo.
- V sodelovanju z veleposlaništvom Ukrajine v Sloveniji je Slovenska karitas letos odposlala že **4 pošiljke pomoči v Ukrajino** (1 pošiljka humanitarne pomoči z mlečnimi formulami za otroke ob donaciji podjetja Medis, 2 pošiljki z medicinskimi/sanitetnimi pripomočki za bolnice (Bolnišnica Postojna in Uri Soča), 1 s 100 računalniškimi ekrani ob donaciji Uri Soča). V mesecih od junija do avgusta pa skupaj z ukrajinskim veleposlaništvom v Sloveniji zbira Karitas tudi sredstva za nakup opreme za otroško bolnico v Sumski regiji.

2024

- Projekt **"Izgradnja prostorov za fizioterapijo in obnova kuhinje v sklopu centra za invalidne otroke in mlade v kraju Zaričani v regiji Žitomir v Ukrajini"** v vrednosti 541.305 evrov (MZEZ sofinanciralo 505.000 evrov, Karitas pa 36.305 evrov), je potekal od julija do konca oktobra 2024. V kraju Zaričani v regiji Žitomir v Ukrajini je bil v sklopu prvega strateškega partnerstva obnovljen dom za rehabilitacijo do 90 invalidnih otrok in mladih s posebnimi potrebami, ki so deležni socialne rehabilitacije z elementi razvijanja veščin samooskrbe, čustvene razbremenitve in psihološke podpore. Za celostno delovanje centra pa je bila potrebna tudi fizična rehabilitacija invalidnih otrok in mladih (fizioterapija). V sklopu projekta je v letu 2024 potekala izgradnja novih prostorov za izvedbo fizioterapije invalidnih otrok in mladih ter obnova prostorov obstoječe kuhinje, ki je zelo v slabem stanju.
- Projekt **"Letovanje mladih iz Ukrajine v Sloveniji"** v višini 70.000 evrov s strani MZEZ. Za **50 otrok iz regije Hmelnicki** iz Ukrajine je Slovenska karitas v Strunjanu organizirala 10-dnevno letovanje na morju (konec septembra), kot psihosocialna podpora z vojno travmiranim otrokom in mladostnikom iz tega območja. Največji del te ciljne skupine so bili mladostniki stari med 10 in 17 let, ki prihajajo iz družin, ki so v večjih stiskah in iz območij spopadov ter katerih starši (očetje) se borijo v vojni. Če se otrokom (in tudi odraslim) ne ponudi pravi čas primerne podpore – psihosocialne pomoči, bodo posledice vojne občutili na svojem duševnem zdravju še okoli 15 do 20 let po koncu vojne. Slovenska karitas je dodatno iz lastnih sredstev organizirala **10-dnevno letovanje v Portorožu za 44 otrok iz regije Polonne v Ukrajini**. Otroci so prihajali družin vojakov, družin z veliko otroci ter socialno ogroženih družin.
- Podpora projektu Caritas Ukrajina **"Psihosocialna pomoč najbolj ranljivim otrokom in njihovim staršem v kraju Pidkamin"** (Slovenska karitas namenila 50.000 evrov). V sklopu projekta se je za 198 otrok različnih starostnih skupin (od 2 do 17 let, 28 med njimi s posebnimi potrebami) in tudi za 76 staršev/skrbnikov, ki spadajo v opredeljene kategorije ranljivost (notranje razseljene, družine, ki imajo nekoga od staršev na fronti, otroci s posebnimi potrebami, otroci iz družin, kjer je nekdo od staršev invalid ipd.) zagotavljalo varno, vključujoče in spodbudno okolje za celostni razvoj otrok, ki jih je prizadela vojna. Poskrbeli so za njihovo duševno zdravje z zagotavljanjem zaščite in neformalnih izobraževalnih dejavnosti v otrokom prijaznem prostoru v lokalni organizaciji Caritas Pidkamin (Lvovska regija) – v karitasovem centru v Pidkaminu ter z mobilnim terenskim delom v oddaljenih skupnostih, ki so izolirani in prikrajšani za dostop do kakovostnih storitev. Večina staršev po udeležbi na projektnih dejavnostih opaža pozitivne spremembe v vedenju, čustvenem stanju in komunikaciji z drugimi ljudmi pri svojih otrocih.
- V sodelovanju z ukrajinskim veleposlaništvom v Sloveniji in slovenskimi podjetji smo prispevali za **5 pošiljk humanitrane pomoči** (2 pošiljki z mlečnimi formulami za otroke, v 1 pošiljki šolske potrebščine, postelje za opremo bolnišnic in s darili za otroke ob praznikih).

2023:

- Projekt **»Poletno letovanje mladih iz Ukrajine v Sloveniji«**, v skupni vrednosti 60.000 evrov (MZEZ 59.839,39 evrov, Karitas 160,61 evrov). 10-dnevno letovanje v Strunjanu za 50 otrok in mladostnikov iz Ukrajine, 28 deklet in 22 fantov, iz Kijeva in okolice. V sklopu projekta so se iz ostanka sredstev nakupile tudi šolske potrebščine za 100 otrokom v regiji Harkov.
- Projekt **»Obnova doma za rehabilitacijo invalidnih otrok in mladih v regiji Žitomir«**, v vrednosti 240.000 evrov. V sklopu projekta je potekalo dokončanje obnove zgradbe

v Zaričanih v regiji Žitomir v Ukrajini, ki je sedaj primerna za rehabilitacijo do 90 otrok in mladih s posebnimi potrebami na enkrat in za več kot 1.000 otrok in mladih ter njihovih skrbnikov na leto.

- Projekt **»Zagotovitev zmogljivosti za psihosocialno pomoč otrokom in mladostnikom v regiji Harkov v Ukrajini«**, v vrednosti 250.500 evrov (MZEZ 200.000 evrov, Karitas 50.500 evrov). V predmestju Harkova je bila kupljena hiša z igriščem in vzpostavljen program psihosocialne pomoči. Skupine otrok in mladih, ki so zaradi bližine prve bojne linije neprenehoma izpostavljeni velikemu stresu, bodo lahko prihajale na rehabilitacijo preko celega leta, da si naberejo moči, izboljšajo svoje psihosocialno počutje in okrepijo duševno zdravje.
- Projekt **»Humanitarna pomoč za najranljivejše v regiji Harkov v Ukrajini«**, v vrednosti 200.000 evrov. Vključenih 4.215 ranljivih gospodinjstev v regiji Harkov, ki so prejemale 3 mesece pakete s hrano in higienskimi potrebščinami. 3.751 gospodinjstvom v mestu Harkov pa so razdelili trgovinske bone za nakup hrane in higienskih potrebščin.
- Projekt **»Obnova v vojni porušениh domov in institucij v regiji Harkov in Mokolajev v Ukrajini«** v vrednosti 100.000 evrov. V sklopu projekta se je podprla obnova 19 z bombardiranjem poškodovanih stanovanjskih hiš ranljivih družin v Ukrajini v regiji Harkov.

2022:

- Projekt **»Pomoč s hrano za begunske družine iz Ukrajine na Poljskem«** v vrednosti 40.000 evrov. V sklopu projekta, ki je potekal v sodelovanju z lokalno partnerico Caritas Poljsko, je bilo begunskim družinam ki so iz Ukrajine pribežali na Poljsko na območje Varšave in Radoma, razdeljenih 526 paketov s hrano in higienskimi pripomočki.
- Projekt **»Topli obroki za ukrajinske begunce v Moldaviji«** v vrednosti 40.000 evrov (MZEZ 30.000 evrov, Karitas 10.000 evrov). V sklopu projekta je bilo razdeljenih skupaj preko 10.160 toplih obrokov 1.039 beguncem iz Ukrajine (večinoma ženskam in otrokom ter tudi drugim ranljivim skupinam ukrajinskih beguncev, kot so starejši, invalidni in Romi). 200 beguncev iz okoli 80 družin iz Ukrajine je prejelo trgovinske bone za nakup hrane in drugih potrebščin.
- Projekt **»Obnova doma za rehabilitacijo invalidnih otrok in mladih v regiji Žitomir in humanitarna pomoč za družine v Harkovu v Ukrajini«**, v skupni vrednosti 300.500,00 evrov (MZEZ 233.939,00 evrov, Karitas 66.561,00 evrov), V sklopu projekta je pomoč dosegla 800 družin/gospodinjstev v krajih Harkov, Solonitsivka, Korobočkino in Saltovka v Ukrajini. 700 družin, ki so jim z bombardiranjem delno uničili hiše, je prejelo peči na drva za ogrevanje in kuhanje, 100 družin električni radiator. 400 najranljivejših družin je prejelo tudi pakete s hrano, 200 še odeje.

Več informacij: Jana Lampe, M: 031/344-481, e-naslov: jana.lampe@karitas.si

Izražena mnenja ne predstavljajo uradnih stališč Vlade Republike Slovenije in Ministrstva za zunanje in evropske zadeve RS.